

Plastický chirurg

Ondřej Měšťák

Michaela Ryšavá
michaela.rysava@hn.cz

Michaela Kubečková
michaela.kubeckova@economia.cz

Šel ve stopách svého otce a stal se z něj špičkový plastický chirurg. I když je pro Čechy plastika pořád ještě tak trochu nadávka, Ondřej Měšťák vnímá ve společnosti velké změny, které s nadšením podporuje. „Studie ukazují, že hezčí lidé jsou úspěšnější. Mají třeba i menší šanci, že dostanou pokutu,“ říká.

Být se sebou spokojený „Neříkám, že by se člověk měl měnit kompletně, ale změnit drobnost, která ho trápí a není to téměř poznat, je podle mě klíčem mnoha lidí ke štěstí,“ myslí si plastický chirurg Ondřej Měšťák.

Foto: HN - Václav Vašků a archiv Ondřeje Měšťáka

Negativní pohled na plastické operace příliš nechápe, podle něj totiž i drobná změna dokáže v psychice člověka zázraky. Přesto se občas stane, že klientka není ani přes zdařilou operaci spokojena. Proto nyní chystá aplikaci, která by zhodnotila osobnost ženy – napověděla by, zda zákroku nebude později litovat. „Šlo by o psychometrický test. Už nyní rizika hodnotíme na konzultacích a odmítám část zájemkyň. Aplikace by nám mohla pomoci obecně se všemi plastikami, abychom si byli jistí, že pacienti budou na změny dobře reagovat,“ popisuje svou vizi Ondřej Měšťák, docent, který působí na klinice plastické chirurgie Fakultní nemocnice Bulovka a na rodinné soukromé klinice Esthé.

Covid zamával řadou oborů. Byl to zlom i pro plastickou chirurgii?

Došlo k obrovskému boomeru operací kosmetické chirurgie. Lidé měli čas a peníze, byli hodně na home officu, stále se na sebe koukali na různých callech, kde si dávali různé dostupné filtry, a pak tak taky chtěli vypadat. Podle některých dat vzrostlo množství operací až o třicet procent. Pak se ale počty vrátily do normálních čísel a loňské léto si myslím, že byl mírný pokles. Mohlo to být dáno mnoha faktory – mimo jiné se snižují počty zahraničních turistů, kteří do Česka dojíždějí. Ceny u nás šly totiž nahoru paralelně s náklady.

Přítom objem zahraničních klientů je podle některých odhadů až třicet procent. Je to tak? Jaké je to číslo u vás?

Může to být i více. My máme skoro sto procent českou klientelu, nebo možná 97 procent. S agenturami jsme vůbec nedělali, nyní to zkoušíme. Uvidíme, jak to bude fungovat. Ale obecně je lepší mít české klienty, když se vyskytne nějaký problém, máte je blízko. Obvykle je to jen drobná komplikace při hojení, ale i tak je lepší mít lidi „pod kontrolou“. Tím neříkám, že zahraniční klienty odmítáme, jen jsme na ně dosud necítili.

A to je dáno tím, že jste zaznamenali onen mírný pokles? Tak jste změnilí názor?

U nás na klinice stagnaci nezaznamenáváme. Rozšiřujeme se ale o nové plastické chirurgie, kteří jsou skvělí, ale tím, že nejsou známí, nemají ještě úplně plno. Zkoušíme to tedy pro ně. Obecně se ale dá říct, že byznys s plastikami dlouhodobě roste. A to jak invazivní, tak neinvazivní operace. Stoupá počet klientů, protože díky lepším technikám jsme schopni pomoci i těm, u kterých to dříve nebylo možné.

Jste na trhu dlouho. Váš otec kliniku založil, proslavila ho soutěž Miss, kde seděl v porotě. Potřebujete vůbec marketing?

Samozejmě že pozici máme jednodušší než ti, kteří zakládají novou kliniku. Vyžaduje to obrovské cash flow, dobré a známé doktory, což dost stojí. Můj otec byl šéfem institutu pro doškolení lékařů, byl v Miss, hodně školil a přednášel. Celou

kliniku nyní stavíme na odbornosti, na kvalitních lékařích. To je náš marketing.

Jak se mění v Česku trh s plastikou?

Trochu jiný je přístup lidí k investicím do sebe a také přístup okolí k těm, kteří si plastiku nechají udělat. Ke změnám je veřejnost benevolentnější. Ale většina klientů stejně chce, aby plastika vidět nebyla. Aby to byla změna, které si na první dobrou nikdo nevšimne, jen si řekne, že to danému člověku víc sluší. Správně udělaná plastika dokáže zlepšit kvalitu života, pomoci velmi výrazně s psychikou.

A jak jsme na tom v porovnání se světem? Dělají si Češi plastiky více nebo méně?

Statistiky, které k tomu máme, jsou trochu na vodě. V Anglii je podle nich trochu pokles, v Americe to zase jde nahoru. Těžko říct, ale určitě vidíme, že roste miniinvazivní medicína. I na ulicích je vidět, že chodí stále více „napíchaných“ holek. Ony jsou teda spíše přepíchané – mají například ve rtech větší objemy, než by podle mého názoru měly mít, což nevypadá dobře, když to na první dobrou poznáte.

Čím myslíte, že to je? Proč tohle někdo dělá?

Myslím, že určitou roli v tom hrála sociální média, takzvaný duck face je oblíbená póza mladých holek. Fotí se tak a řada z nich to chce napodobit.

Obecně asi sociální sítě plastickou chirurgii hodně ovlivnily, že? Dívky se dívají na vyleštěné fotky a chtějí tak vypadat, i když předobraz není zrovna reálný.

Samozejmě, to je velké téma, na druhou stranu různé studie ukazují, že hezčí lidé jsou úspěšnější. A to nejen v práci, ale mají třeba i menší šanci, že dostanou pokutu. Víme, že plastika ovlivňuje pozitivně kvalitu života, a to mnohem více než jiné operace. Není to spravedlivé, ale plastika může těm lidem pomoci. Je to bezpečné, funguje to, proč do toho nejt, když víte, že to pomůže? Sociální sítě mění i nahlížení na vlastní tělo, a když je s ním někdo nespokojený, může to způsobit řadu problémů. Neříkám, že by se člověk měl měnit kompletně, ale změnit drobnost, která ho trápí a není to téměř poznat, je podle mě klíčem mnoha lidí ke štěstí.

Není poznat?

Ano, my děláme plastiku tak, aby ji v ideálním případě nikdo nepoznal. Když za mnou přijdou pacientky s tím, že chtějí udělat obrovská prsa, tak jim to rozmlouvám. A když si to nedají rozmluvit, pošlu je jinam. Příliš velké implantáty destrukují tkáň, není to dobré na záda, jsem přesvědčen o tom, že život s takovými balony je ve finále horší než bez nich. Ale takových žen k nám přijde málo, jedna za půl roku. Obvykle chtějí jen mírně upravit. Já dělám velmi přirozená prsa, je pro mě hodně důležitý tvar. Dělán je v podstatě pořád stejně – je to něco, co nepodléhá trendům. Vždycky se objeví titulky, že nejsou v módě velká nebo malá prsa, ale mně přijde, že je to relativně stabilní. Nejvíce o tom vědí výrobci implantátů, ale nechtějí ta čísla úplně dávat. Třeba v Itálii jsou o 100 mililitrů větší implantáty, než se dávají v Česku. U nás je průměr 300 mililitrů, u nich 400 mililitrů, já dávám obvykle 250.

To znamená co?

Záleží na ženě – jak má široký hrudník, jaká má prsa, žebra. Je tam řada parametrů, ale když má někdo volnější velikost A, udělají se z 250 mililitrů bčka. Když dáte do obřích prsů 250 mililitrů, nepoznáte to.

Setkal jste se někdy osobně s prosbou vyndání prsních implantátů kvůli nemoci zvané breast implants illness (BII), tedy nemoc z prsních implantátů?

Ne takhle specificky, ale jednou jsem se setkal s pacientkou, která popisované potíže měla, ale nikdo neví, jestli to bylo z implantátů. Další dvě pacientky se o nemoci dozvěděly a byly z toho vystrašené a na základě toho je chtěly vyndat, spíše pro jistotu. Každý doktor by měl ale svým klientkám doporučit jednou ročně ultrazvukové vyšetření a aby na sebe dávaly pozor. A v případě, kdy se jim zvětší prsa, pro jistotu navštívit lékaře. Spousta žen to ale nedělá. K nám jich na kontroly chodí jen přibližně 30 procent.

Takže se podle vás v Česku nejedná o trend?

V Česku určitě ne, procento žen, které potíže různého druhu po implantaci má, je hrozně nízké a často k nim mají predispozice. Já bych byl spíš pro to, aby se pacientky už před operací testovaly, zdali jsou pro ně implantáty vhodné. A to jak imunologicky, tak psychologicky.

Jak to myslíte?

Příznaky BII se často nedají diagnostikovat a může se jednat také o psychosomatické potíže, vyvolané i stresem. Neříkám, že se nemůže opravdu jednat o imunologické potíže, zatím ale k definici této nemoci žádný marker nemáme. Ideální by bylo vy-

vinout nějakou imunologickou metodu, pokud by se v budoucnu opravdu potvrdilo, že implantáty celkovou imunitu u některých pacientek ovlivňují. Zatím taková data nemáme. Takže jediné, co nám zbývá, jsou psychotesty. Proto pracuji na aplikaci, která by hodnotila osobnosti žen, abychom věděli, zda nemají predispozice zákroku později litovat, rozmyslet si ho nebo se u nich můžou rozjet právě psychosomatické potíže podobné jako BII.

Jak by aplikace fungovala?

Vlastně by šlo o psychometrický test. Už nyní rizika hodnotíme na konzultacích a část zájemkyň odmítám. Málokdy mi přijdou zvláštní nebo nevhodné psychologicky, to je jen malý zlomek. Ale třeba vnímají svůj vzhled jinak, než je realita, pak je raději neoperuji. Aplikace by nám mohla pomoci obecně se všemi plastikami, abychom si byli jistí, že pacienti budou na změny dobře reagovat. Protože občas se stává, že nejsou spokojeni s operací, i přesto, že si ji nejdříve opravdu přáli. Měl jsem pacientku, která byla velmi spokojená s novým nosem, ale velmi nešťastná z nových prsou – navzdory tomu, že jsem odvedl, řekl bych, opravdu dobrou práci. To mě mrzelo, ale pak přišla za půl roku, že už je spokojená. Psychika často hraje velkou roli a aplikace by nám mohla poskytnout data, jak pacienti před znepokojeností chránit.

Nekonzultoval jste zavedení takové aplikace plošně s Českou společností plastické chirurgie?

Vyvinout ji je těžké, já sám se o to snažím už dlouho. Pokouší se o to i jeden z mých studentů na univerzitě na Harvardu a je mnoho dalších lidí, kteří se snaží pomoci. Další problém je, že opravdu dobrý psychotest trvá klidně tři hodiny a já bych to chtěl shrnout do 30 otázek, což je složité. Navíc řadě plastiků by to mohlo ubrat pacienty, pokud by to vycházelo blbě. A to nikdo nechce. Určitě ale aplikaci budeme publikovat a budeme rádi, když ji bude používat co nejvíc plastických chirurgů.

Existují jiné varianty zvětšení prsou než implantáty?

Před patnácti lety přišla metoda zvětšování prsou tukem a myslili jsme si, že už budeme používat jen tuk. Ale jeho efektivita je jen částečná. Navíc nedosáhneme často požadované velikosti, používáme ho maximálně 300 mililitrů a on se pak i postupně vstřebává. Zkoumají se metody osídlení kmenovými buňkami, hydrogely, ale moc jiných zatím neexistuje. Myslím si, že dnes používané implantáty jsou ve své funkčnosti skoro dokonalé.

Předseda České společnosti pro plastickou chirurgii řekl, že v Česku je větší zájem o operace prsů, protože je zde větší důraz na sexualitu než na Západě. Víte, o čem mluvil?

Nevím, nemůžu se k tomu vyjádřit, možná myslel západ Evropy. To možná ano, ale když se podíváte na Jižní Ameriku, tak tam plastiky jedou hrozně. Hodně tam chodí v plavkách a chtějí se líbit.

I prsa? Nebo „jedou“ v něčem jiném?

BBL, Brazilian butt lift, odsátí trupu a napíchní tuku do zadku. Aby si někdo zvětšoval zadek, to se v Česku nedělá. Ony touží po Věstonické venuši, protože samy mají malé pozadí.

Chodí za vámi i muži, třeba s liposukcí?

Jasně. Ženy tedy převažují, ale ne o tolik. U mužů se hodně dělají víčka, asi dvacet procent všech operací, pak liposukce břicha, to může být asi taky dvacet procent. Ve Spojených státech muži podstupují zákroky estetické medicíny více než u nás.

Máte nastavenou věkovou hranici, podle které některé zájemce odmítáte?

Určitě doporučuji pacientům počkat alespoň do 21 let. Jsme takoví amatérští psychologové a snažíme se lidi otipovat. Jednou jsme dělali soutěž o plastiku prsou a chodili nám dopisy s příběhy holek, které jejich – podle nich – malá prsa extrémně trápila. Psaly o tom, že se nejsou schopné svléknout před partnerem a jsou nešťastné při každém pohledu do zrcadla. Když se mluví ve společnosti nebo v médiích o plastické chirurgii, často se na úlevu, kterou to pacientům přinese, úplně zapomíná. Občas je proto složité čekat až do 21, když se tím od 15 trápí. Plastikou nosu jsem proto dělal už dvěma dívkám před dovršením dospělosti – v sedmnácti. Indikace k operaci byla jasná, byly opravdu mentálně vyspělé a měly super vztahy s rodiči, kteří je maximálně podporovali. Zároveň bylo vidět, že se s nosem trápí.

Ríkal jste, že u části klientů k operaci nedojde. Na základě čeho?

Je to zhruba u třiceti procent těch, kteří přijdou na konzultace. Často vysvětlují, že není co operovat. Vysloveně to rozmluvím asi každé páté či pátému. Byla u nás klientka, která chtěla plastiku nosu, protože jí přítel i máma říkali, že ho má moc velký, přitom byl krásný. Snažil jsem se jí tedy vysvětlit, že potřebuje spíš vyměnit svoje okolí než plastiku. Často mají také dívky mylný dojem, že mají velký nos, když se fotí na přední kamery telefonů. A správný plastický chirurg by to měl rozmluvit, pokud je tato představa zkrslá.

Otec je expert na nosy, syn na prsa

Ondřej Měšťák (43) zdědil svou profesi po otci, který se v Česku stal v podstatě tváří plastické chirurgie. Jan Měšťák (80) založil a vedl Klinikou plastické chirurgie Fakultní nemocnice Bulovka a založil také soukromou kliniku Esthé. Byl stálým porotcem soutěže Miss v době, kdy k jejímu finále usadala celá země.

Pro Ondřeje tak bylo přirozené, že šel stejným směrem. „Na střední mě bavila biologie a chemie, lékařské prostředí bylo všude kolem mě, tak bylo relativně automatické, že půjdu na medicínu,“ popisuje Ondřej a říká, že chirurgie pro něj byla jasná volba.

„Možná i kvůli svému tátovi jsem sklouznul k chirurgii plastické, která je pro mě dokonalou kombinací vědy, řemesla a také estetiky. V práci byl a je u nás patrný střet generací, například v operační technice. Ale snažím se vždy najít kompromis,“ tvrdí Ondřej. Specializuje se hlavně na rekonstrukci prsu, zatímco jeho otec je expertem na úpravy nosů. Společně tak své specializace konzultují, přiznává Ondřej.

V otcových šlépějích Ondřej Měšťák (vpravo) s tátou Janem na letošním setkání k 35. výročí Miss Československo v Praze. Jan Měšťák býval porotcem „soutěže krásy“. **Foto: Profimedia**

Jeho otec dnes vzpomíná, že cesta syna k medicíně byla zcela přirozená, byt ostatní děti se stejným směrem nevydaly. „Mám tři děti, dvě holčičky a jednoho kluka a tím je Ondřej, všichni úspěšní vysokoškoláci. Jen Ondra se však rozhodl studovat medicínu a byl současně velmi úspěšný student,“ říká Jan Měšťák s tím, že Ondřej vždy absolutně vynikal nad svými vrstevníky – a to i ve volejbalu, který hrál na špičkové úrovni. „Pravděpodobně se to přeneslo i do jeho pozdější profese plastika,“ dodal Jan Měšťák pro Hospodářské noviny. Sám Ondřej je ženatý a má dvě děti. Získal i mnoho ocenění za klinickou a vědeckou práci.

Nejvýznamnější je pro něj to od americké společnosti plastické chirurgie za nejlepší publikaci v jejich časopise. Kromě operací se věnuje výzkumu, založil iniciativu New Mamma (www.newmamma.eu), která informuje pacientky po odstranění prsu o možnostech návratu k normálnímu životu s pomocí rekonstrukce prsu.